

Oponentský posudek na rigorózní práci

Šárka Juřinová: Lidová zbožnost pozdního středověku a novověku v odrazu hmotné kultury (na příkladu drobné keramické plastiky

Předložená rigorózní práce je věnována tématu Lidové zbožnosti pozdního středověku v odrazu hmotné kultury, se zvláštním zaměřením na drobnou keramickou plastiku, Autorka na toto téma zpracovala práci magisterskou, která byla vysoce hodnocena oponenty a byla doporučeno její uznání za práci rigorózní. Autorka v rigorózní práci přihlédla k drobným upozorněním oponentů a doplnila příslušnou literaturu.

Problematika drobné keramické plastiky, často devoční povahy, vychází z terénního výkumu a stojí na pomezí archeologie a dějin umění. V úvodu autorka práce uvádí poměrně rozsáhlý kritický přehled literatury. Práce je dle mého názoru dobře strukturována. Za velmi šťastné považuji členění keramické antropomorfní plastiky v českých a moravských nálezech na keramickou plastiku z městského a venkovského prostředí a z prostředí šlechtických sídel. Cením si také kapitoly, která je věnována technologii keramické plastiky, zde právě postrádám odkaz na Kammelovu knihu o středověké terakotové plastic ve středověku, jejíž příklady nalezneme i na našem území (sochy z Újezda sv. Kříže). Velmi přehledně a erudovaně je napsána kapitola Funkce, datování a předlohy keramické plastiky. Ale i zde postrádám odkazy na recentní literaturu věnovanou grafice 15. století (např. Die Anfänge europäischer Druckgraphik. Nürnberg 2005).

Za nejpřínosnější částí práce považuji kapitolu Archeologický výzkum na náměstí republiky v Praze a na Novém Městě a katalog plastiky. Autorka zde prokázala velmi dobrou schopnost spojit profesi archeologa a historika umění. Možná větší pozornost mohla věnovat výtvarné stránce drobné plastiky

Drobné výtky mám především k použité literatuře, kde autorka opominula některé docela důležité německy psané práce věnované zbožnosti ve středověku : Arnold Angenendt, *Geschichte der Religiosität im Mittelalter*. Darmstadt 1997, Hans-Henning Kortüm, *Menschen und Mentalitäten. Einführung in die Vorstellungswelten des Mittelalters*. Berlin 1996, česky psanou práci *Zbožnost středověku* z roku 2007, kterou editoval Martin Nodl či práci o středověké norimberské plastice z terakoty: Frank Matthias Kammel , Kupper, Christine: *Die Apostel Aus St, Jakob: Nurnberger Tonplastik Des Weichen Stils*. Nürnberg 2002. Postrádám také odkaz na objev drobné sochy Madony ze slonové kosti ze Sixtova domu, který jsem publikoval v časopise *dějiny a současnost*. Drobné výhrady bych měl k užívané terminologii. Např. Pojem koule v rukách Ježíška či Panny Marie bych nahradil pojmem *sféra* (viz s. 33). K omylu došlo zřejmě při přepsání jména malíře Hanse Marii von Landshuta (snad von Landshut?), autora obrazu z roku 1483. Co by práci ještě více prospělo je pečlivější redakce textu (přepisy ve jménech)

Práce Šárky Juřinové přináší celou řadu nových informací týkajících se terakotové plastiky. Autorka v práci prokázala dobrou schopnost uměleckohistorické analýzy i velmi dobré znalosti ikonografie. Protože vznesené výtky jsou marginální povahy proto předloženou práci vřele vřele doporučuji k obhájení

Poznámky:

- s. 48 – k pražskému poutnímu odznaku máme I novou literaturu (viz např. Königsmarková či katalogy výstav věnované Karlu IV.)
- s. 50 – sv. Kajetán z Tiene nikoliv Thétie či Theine (viz s. 170)
- s. 75 –lépe než Ježíšci Jezulátka
- s. 79 – název málo srozumitelný- lépe *Postavy svatých a mnichů*

(či řeholníků)

s. 176- srovnání tzv. Petrské madony a madony Toruňské výtvarně nekoresponduje.

Práci vřele doporučuji jako podklad pro udělení titulu PhDr. a hodnotím ji výborně.

V Praze, dne 10.9. 2017

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD., DSc.